

Protestantse Gemeente
Breda

S'Amen

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Breda - 18e jaargang no. 7, oktober 2025

In dit nummer:

- Uit het pastores team
- In gesprek met Mark van Neerland
- Gebed voor vrede en verzoening
- As it is in heaven door Theatrada

S'Amen

Colofon:

S'Amen is het kerkblad van
de Protestantse Gemeente Breda

Kopijdatum volgende S'Amen:

dinsdag 21 oktober 2025

Kopij sturen aan redactie:

samen@pknbreda.nl

Graag foto's los per e-mail versturen.
Groot formaat en een hoge resolutie.

Verschijningsdatum:

8 november 2025

Richtlijnen kopij:

www.pknbreda.nl/samen

Redactie:

Leon Geschiere
Arne Goudriaan
Joyce Rijke
Suzanne Hoesen
Adriaan Niemantsverdriet

Kerkelijk bureau:

Mieke Frankfoorder-Boevé
Pottenbakkerstraat 51
4813 LB Breda
Tel.: 076-5146523
Email: ledenadministratie@pknbreda.nl

Website:

www.pknbreda.nl

Cover illustratie

A. Niemantsverdriet

Als u geen belangstelling heeft voor
S'Amen en het blad niet meer wilt
ontvangen, kunt u dit doorgeven aan
het kerkelijk bureau:
ledenadministratie@pknbreda.nl

Dit is een uitgave van De Zalige Zalm,
bureau voor geloofscommunicatie.

Druk:

Veldhuis Media, Meppel

De Protestantse Gemeente Breda

Lucaskerk

Tweeschaar 125
4822 AS Breda
Tel.: 076-542 24 33

Markuskerk

Hooghout 96
4817 ED Breda
Tel.: 076-514 00 80

Johanneskerk

Dreef 5
4813 ED Breda
Tel.: 076-521 05 45

Pastoresteam

Predikant:
ds T. van Prooijen
T 076-5423334
06-29283935
E ds.vanprooijen@pknbreda.nl

Vertrouwenspersoon:
Mevrouw Rani Kulik
E ranikulik@pknbreda.nl

Pastores:

Thijske Fraanje
T 06-14762611
E t.fraanje@pknbreda.nl

Hanny den Ouden

T 06-48549088
E h.denouden@pknbreda.nl

Lenard Schouten

T 06-34840499
E l.schouten@pknbreda.nl

Wat te doen bij overlijden! **Zie pagina 8**

Kerkenraad PGB

Email: scriba@pknbreda.nl

S'Amen

NL91 ABNA 0520 2278 67 t.n.v.
Prot. Gemeente Breda
o.v.v. "S'Amen"
(Richtbedrag: € 25,- per jaar)

Vrijwillige bijdrage

Collectebonnen

A. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 0,75 per bon, totaal dus
€ 15,00 per vel.
B. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 1,50 per bon, totaal dus
€ 30,00 per vel.
C. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 2,50 per bon, totaal dus
€ 50,00 per vel.
Bonnen kunnen besteld worden door overschrijven van € 15,00, € 30,00,
€ 50,00 (of een veelvoud daarvan) op bankrekening NL 91 ABNA 0520
2278 67 ten name van de Protestantse Gemeente te Breda (met
vermelding van de gewenste soort vellen)

Financiën

Protestantse Gemeente Breda:

ABN AMRO NL91 ABNA 0520 2278 67

Diaconie Protestantse Gemeente Breda:

ING bank NL89 INGB 0001 0708 50

ZWO groep Protestantse Gemeente Breda/Ginneken:

ING bank NL14 INGB 0001 5429 41

Meditatie

Enige woorden over de ziel

In mijn jonge jaren volgde ik de in-service opleiding tot psychiatisch verpleegkundige in Etten-Leur, bij streekbewoners beter bekend als 'op De Leur'. De lessen werden gegeven door medewerkers uit 'het huis'. Op de eerste verdieping van een van de nieuwe bijgebouwen van de kliniek hadden wij als pas gestarte lesgroep onze eerste les psychologie. Een jonge psychiater - zijn populariteit was hem al vooruit gesnel - opende de les met de vraag hoe we het niet-fysieke deel van de mens noemen. Ik heb ongetwijfeld een goede beurt willen maken toen ik, als eerste van de leerlingen en overtuigd van de juistheid van mijn antwoord riep "de ziel!". Hij keek me lang aan en zei toen gedicteerd: "Die bestaat niet. In de psychologie spreken we alleen over de psyché".

Tot lang daarna heb ik met schaamte en verwarring aan dit moment teruggedacht. En ook wel met enige lacherigheid over hoe dom ik kon zijn geweest om te denken dat de ziel een psychologische categorie zou zijn. Ze is niet aantoonbaar en dus niet wetenschappelijk onderzoekbaar. Die opvatting stond ook centraal in mijn latere academische loopbaan in de taal en communicatie. Ik studeerde en promoveerde binnen een vakgroep waar we gebruik maakten van oogbewegingen, reactietijden en hersengolven om grip te krijgen op de cognitieve processen bij het lezen, luisteren, schrijven en spreken.

Van de zinvolheid van dit type taalonderzoek ben ik nog altijd overtuigd. Maar de taal zelf leert ons óók heel andere dingen. We weten namelijk precies wat we bedoelen als we zeggen dat we tot in onze ziel gekrenkt zijn, dat we ons met hart en ziel ergens aan overgeven, dat we zielsgelukkig zijn en wat het voor ons betekent om zielsverwanten in onze omgeving te hebben. Precies daar waar we weten dat de taal tekortschiet om onszelf in ons diepste zijn/Zijn te laten kennen en uit te drukken, komt de ziel om de hoek kijken. Niemand anders dan de Poolse dichteres en Nobelprijzilaureaat Wislawa Szymborska kan daar zo goed woorden aan geven. Leest u maar mee. Misschien wordt u dan, net als ik, geraakt tot in uw ziel.

Een ziel heb je nu en dan.
Niemand heeft haar ononderbroken
en voor altijd.

Dagen en dagen,
jaren en jaren
kunnen zonder haar voorbijgaan.

Soms verwijlt ze alleen in het vuur
en de vrees van kinderjaren
wat langer bij ons.

Soms alleen in de verbazing
dat we oud zijn.

Zelden staat ze ons bij
bij slopende bezigheden
als meubels verplaatsen
en koffers tillen
of een weg afleggen op knellende schoenen.

Bij het invullen van formulieren
en het hakken van vlees
heeft ze doorgaans vrij.

Aan een op de duizend gesprekken
neemt ze deel,
maar zelfs dat is niet zeker,
want ze zwijgt liever.

Wanneer ons lichaam begint te lijden en lijden,
verlaat ze stilletjes haar post.

Ze is kieskeurig:
ziet ons liever niet in de massa,
walgt van onze strijd om maar te winnen
en van ons wapengekletter.

Vreugde en verdriet
zijn voor haar geen verschillende gevoelens.
Alleen als die twee zijn verbonden,
is ze bij ons.

We kunnen op haar rekenen
wanneer we nergens zeker van zijn,
maar alles willen weten.

Wat materiële zaken betreft
houdt ze van klokken met een slinger
en van spiegels, die vlijtig hun werk doen,
ook wanneer niemand kijkt.

Ze vertelt niet waar ze vandaan komt
en wanneer ze weer van ons verdwijnt,
maar lijkt zulke vragen beslist te verwachten.

Het ziet er naar uit
dat net als wij haar
zij ons ook
ergens voor nodig heeft.

Hanny den Ouden

Inhoud:	10	Diaconie
3 Meditatie	13	Rondom de wijkkerken
4 Actueel	17	Uit het pastores team
7 In gesprek met....	18	Jeugd
8 Algemeen kerkelijk nieuws	19	Vieringen

Oecumenisch leerhuis voor heel Breda in de Lucaskerk

Voor alle leerhuisactiviteiten geldt: iedereen is van harte welkom!

Afgelopen 13 september zijn we met een groepje mensen naar museum Fenix in Rotterdam geweest. Het was echt de moeite waard. We bezochten het kofferdoolhof, waar je de verhalen van de eigenaren van verschillende koffers kunt beluisteren. Daarnaast was een fototentoonstelling over migratie in beeld. Mensen onderweg, de foto's vertellen over afscheid, verdriet, liefde, hoop en familie. Indrukwekkend! Boven nog twee grote zalen met kunstwerken over migratie. En niet te missen de bijzondere trap, echt een belevenis.

Het nieuwe leerhuisprogramma loopt. In oktober hebben we een wijziging op het programma. Omdat op 29 oktober de verkiezingen zijn, hebben we de leerhuisavond die dan gepland stond (La Diviana Commedia) doorgeschoven naar het voorjaar. In plaats daarvan, komt op **woensdag 22 oktober** Wim Bisschop met ons praten over geloofsbelijdenissen. Als toelichting op het thema van deze avond vertelt Wim het volgende:

Ik geloof, geloof ik?!

Met enige regelmaat wordt in kerkdiensten een geloofsbelijdenis opgezegd of gezongen.

Sommige kerkgangers kennen de tekst helemaal of gedeeltelijk uit het hoofd, zodat ze zonder papier of scherm kunnen meedoen. Soms gebeurt dat bijna automatisch of gedachteloos, zodat je je achteraf afvraagt: wat zeg of zing ik eigenlijk? En sta ik wel achter alles wat ik meedoe?

Dat is op zich al een reden om eens wat tijd te maken voor geloofsbelijdenissen. Wat spreek ik eigenlijk uit, en geloof ik dat wel? Of zijn geloofsbelijdenissen vooral iets van vroeger?

Aan de ene kant is zo'n samenvatting van het geloof wel handig, maar is er aan de andere kant niet het gevaar dat zo'n tekst alles voor de eeuwigheid vastlegt, zodat alle dynamiek van geloven verdwijnt? Reden genoeg voor een goed gesprek, lijkt me.

Bovendien hebben we in de kerk geloofsbelijdenissen in soorten en maten, met elk hun eigen spits en hun eigen ontstaansgeschiedenis. Daar zijn veel en interessante verhalen over te vertellen. Waar komen die geloofsbelijdenissen vandaan, waar zijn ze voor bedoeld? Zo kunnen we op woensdag 22 oktober een heel leerzame avond hebben.

Vervolg leerhuis heel Breda

Andere data alvast voor uw agenda:

Op **19 november 20:00 uur** komt Jan Willem Scheurwater. Het gaat over muziek en deze keer over requiems. We luisteren naar muziek en horen er veel bijzonderheden over.

10 december een kerstverhaal in de kunst door Ingrid Gaasterland: "Al vele jaren ben ik geraakt door datgene wat de beeldende kunst, de literatuur, de filosofie en de muziek teweeg kan brengen." We zijn benieuwd naar haar verhaal.

Iedereen is van harte welkom bij alle avonden. We vragen een vrijwillige bijdrage. Vooraf wordt er een vegetarische maaltijd gekookt. Kosten van de maaltijd €5,50. In verband met de inkoop moet u zich daarvoor uiterlijk 3 dagen van tevoren opgeven. Dit kan via de website: pknbreda.nl/formulier of op de intekenlijst in de Lucaskerk.

*Namens de werkgroep Leren en Ontmoeten,
Joyce Rijke*

Uitnodiging voor lunch in het kader van het Jubeljaar

Paus Franciscus heeft het jaar 2025 uitgeroepen tot een Jubeljaar met als thema "Pelgrims van Hoop".

In Breda worden in de Week van Hoop van 19 tot 26 oktober allerlei activiteiten vanuit caritas georganiseerd.

Op **22 oktober** zal in de Markuskerk een lunch worden georganiseerd om de verbinding van ons allen als pelgrims op ons levenspad te versterken.

Eliza Oudshoorn, medewerker van het bisdom Breda, geeft tijdens de lunch een toelichting over het Jubeljaar en op de kerngedachte van de Week van Hoop: barmhartigheid, de basis van ons geloof. Hierbij belicht zij ook de waarde van oecumenische samenwerking.

Wij nodigen u uit om op 22 oktober samen te lunchen. Ontvangst om 12:00 uur, sluiting 15:00 uur, locatie Markuskerk. Aanmelden, mede ivm beperkt aantal plaatsen, bij teamassistent@augustinusparochiebreda.nl. Weet u welkom!

*Namens de gezamenlijke parochies Breda,
Carina Geerdink*

Uitnodiging van de Doopsgezinde Gemeente Breda e.o.

Menno Simons Lezing met verhalen vertelster Peterine Kooijmans

Thema: We leven van verhalen

Bijbelverhalen ritselen, dat komt omdat er mensen in wonen, mensen die geraakt zijn, mensen met een verhaal. Bij bijbel verhalen mag je verwonderd raken. Tijdens deze Menno Simons lezing neemt verhalen vertelster Peterine Kooijmans u mee in een prachtig verhaal over God. Muzikale inbreng is er door DN Akoestisch, klarinet en accordeon.

Spreekster: Verhalen vertelster Peterine Kooijmans
Locatie: Dorpshuis 't Klooster, Jack van Gilsplein 1, Bavel
Datum: **Zondag 19 oktober 2025 om 11:00 uur**
Opgave: Bij ds. Tom Rijken / tomrijken@gmail.com / tel. 06-22577565

*Namens Doopsgezinde Gemeente,
Marianne Phaff*

Film in de Markuskerk: Bigger than us

Het jaarthema 2025/2026 van de PKN is "Laat je verrassen door het werk van Gods Geest". Met die gedachte vertonen we op **dinsdag 28 oktober** de film "Bigger than us" (2022, 96 minuten).

Overall ter wereld vragen jongeren aandacht voor schijnbaar uiteenlopende problemen: inperking van de persvrijheid, klimaatontwrichting, sociale onrechtvaardigheid, voedselonzeekerheid, of een gebrek aan toegang tot onderwijs. Allemaal geloven ze dat het anders kan en moet, en dat zij het verschil kunnen maken. Zoals Melati, die er als kind met haar zusje voor zorgde dat de verkoop van plastic zakjes en wegwerpverpakkingen op Bali werd verboden. Voor deze hoopgevende film reist Melati, inmiddels twintig, de wereld rond op zoek naar

leeftijdgenoten, die misschien het nieuws niet halen, maar wel levens veranderen.

In Griekenland, in Malawi, Libanon, Brazilië, Oeganda en de Verenigde Staten ontmoet Melati jongeren die soms met gevaar voor eigen leven proberen de fouten van de generaties vóór hen te repareren. Waar halen ze de kracht vandaan? Wat drijft hen?

Datum en tijd: 28 oktober, 15:00 uur (inloop); 15:30 uur (start film).

Voor de film wordt een vrijwillige bijdrage op prijs gesteld.

Om 18:00 uur is er een maaltijd, waarvoor je je moet opgeven bij Miny Smaling (j.smaling@planet.nl). Ook voor de maaltijd wordt een vrijwillige bijdrage op prijs gesteld.

Victor Witter

Bijbelcursus pastor Henk Berflo

De komende 6 maanden zal pastor Henk Berflo de eerste maandag van de maand een bijbelcursus over het boek Psalmen geven. De eerste bijeenkomst is **maandag 6 oktober van 10.00 tot 12.00 uur** in de Markuskerk. Vanaf 9:30 uur is er koffie. Van harte aanbevolen, er is nog plaats.

Opgave/info bij Gijs van Mourik, tel 06 - 55089210, gvanmourik@gmail.com

In gesprek met...

...Mark van Neerland

Mark is dit jaar bevestigd als jeugdouderling. Hij is al heel lang betrokken bij het jeugdwerk in onze kerken.

Mark had een Nederlandse vader en een Duitse moeder. Vader en moeder hebben elkaar bij toeval ontmoet.

Pa's Ford ging in de buurt van Heidelberg kapot. Hij had een monteur nodig en de eigenaar van de garage had een leuke dochter. Pa werkte in Den Haag bij de PTT, hij ontwierp telefooncentrales. Hij moest vaak een telefoonlijn uitproberen en dan was het wel leuk om naar Heidelberg te bellen...

Mark is geboren in Leidschendam en noemt zichzelf een "asbakken-rasje". Het gezin met twee zoons verhuisde na een jaar naar Berkel en Rodenrijs, later naar verschillende plekken in Zuid-Limburg en sinds 2001 woont Mark in het mooie Breda. Pa en ma waren koster bij de Evangelisch Lutherse Kerk in Aken. Zo kreeg Mark veel van de kerk mee, op alle vlakken. Tijdens zijn studie leerde hij Stefanie uit Lieshout kennen. Ze gingen al snel voor huisje, boompje, beestje. Mark werkte eerst nog in Den Haag, maar ging later in Breda werken en telefooncentrales ontwerpen. Zo blijkt de appel toch niet ver van de boom te vallen. Inmiddels werkt hij in Waalwijk bij de Van Mossel Groep en is daar druk bezig met de telefooncentrale draaiende te houden. Het mooie aan zijn vak vindt hij het menselijke contact, dat hij zijn collega's kan helpen met telefonie-problemen.

Mark houdt ook van alles wat groeit en bloeit. In de tuin bij zijn huis en in zijn volkstuin staan veel fruitbomen en -struiken. Hij maakt ook al jaren zijn eigen wijn van bijvoorbeeld frambozen en pruimen. En dat smaakt hem goed, want hij drinkt al jaren zijn eigen wijntje.

Nadat Samuel geboren was, wilde Mark graag iets gaan doen voor de kerk. En zo is hij bij het jeugdwerk in de Lucaskerk gekomen. Toen zijn tweelingdochters Leah en Hannah geboren werden, heeft hij even pas op de plaats gemaakt. Het was een heftige tijd, slaap kreeg de prioriteit, want dat had hij de eerste paar jaar heel weinig. Inmiddels zijn het allemaal leuke tieners. Hannah zingt bij het kinderkoor van de kerk o.l.v. Joël Vergeer, Samuel speelt bij Theatrada en heeft ook al verschillende keren in een kerkdienst toneel gespeeld. Leah sluit graag samen met broer en zus aan bij de Next Level diensten.

Mark is ook bij de Groeigroep, waar ze één keer per maand de Bijbel lezen en, zo zegt Mark, dat is communiceren met God. Daarnaast doet Mark ook elke donderdagavond met 2 vrienden een Bijbelstudie. Samuel is hier sinds kort ook bij aangesloten en zo probeert Mark door te geven dat het lezen uit de Bijbel ook echt een steun in je leven kan zijn.

Mark heeft lang een jeugdgroep gedraaid, de HB-squad. Dat was superleuk. Corona zorgde ervoor dat de klad erin kwam. Daarna kwamen nieuwe initiatieven, zoals de Familietafel. Mark organiseert dit samen met Dick de Man en Thijske Fraanje. Ouders en hun kinderen komen op vrijdagavond bij elkaar. Er wordt gekookt, gezinnen kunnen gewoon aanschuiven. Na het eten gaan de ouders met elkaar in gesprek over geloofsopvoeding en is er een apart programma voor de kinderen en tieners.

Mark is ook betrokken bij de jongeren-nevendiensten (Next level) samen met Sonja van der Kraan, Andreea en Hans. Ze willen dit graag verder uitbouwen en zoeken naar de juiste wegen wat het beste aansluit bij de tieners. Voor Mark is het geloof heel belangrijk. Hij voelt zich gezegend en wil uit dankbaarheid ook graag iets terugdoen voor God. Alles wat Mark doet, heeft voor hem met het geloof te maken. Hij wil een voorbeeld zijn voor de kinderen en de mensen om zich heen, in de manier waarop hij in het leven staat. "Vertrouwen op God kan soms moeilijk en spannend zijn, maar Hij laat je nooit vallen. Jezus is een soort kruk waar je op moet leunen om goed te functioneren", zegt Mark.

Mark wil graag laten zien dat geloven niet alleen op zondagochtend gebeurt. En dat het ook niet altijd zwaar of serieus is. Hij zegt: "God houdt ervan als wij mensen blij zijn en lachen. Geloven is ook samen plezier maken, zoals samen naar de EO-jongierendag met Next Level, zingen met al die mensen daar. Dat geeft echt kippenvel!"

Joyce Rijke

Algemeen kerkelijk nieuws

Uit de (kleine) kerkenraad

Vandaag zit ik aan de computer om een stukje voor S'amen te schrijven. Het is net na 7 september, waar we het nieuwe kerkelijk seizoen feestelijk hebben mogen openen in de Johanneskerk. De start resoneert nog een beetje na, met als teken "kijk om je heen" hebben we Thijske een zegen mee mogen geven voor het werk dat ze gaat doen. Het markeert voor mij dat we nu veel op zijn plaats hebben voor de komende jaren. Laten we het samen tot een bloeiende gemeente laten groeien.

Op 28 augustus hebben we alweer onze eerste vergadering van het nieuwe seizoen gehad. Nadat we bij de opening het over 'Hoop' hebben komen er veel vaak kleine onderwerpen aan bod. Hierbij een aantal die wat meer aandacht vragen:

- We spreken over de Zomerdiensten in de Grote Kerk, het is beter gegaan dan de vorige jaren. De opstelling in het koor helpt enorm met het ervaren van intimiteit gedurende de dienst. Ook is er waardering voor het thema 'Vreugde'. Het gaf veel verschillende invullingen. De uitzendingen zijn goed bekeken. Voldoende reden om dit volgend jaar door te zetten. De collectes waren niet allemaal heel duidelijk. Dat heeft aandacht nodig volgend jaar.
- We hebben heel verschillende reacties gehad op onze steun aan de advertentie in Trouw over Gaza. Naast veel

positieve ook duidelijke meningen die daar recht tegenin gaan. Ook een aantal organisaties spreekt ons aan. We willen een kerk voor iedereen zijn, verschillende meningen mogen en moeten er zijn, in gesprek blijven is daarbij belangrijk.

- In onze terugblik op ons eerdere gesprek met het bestuur van de Grote Kerk spreken we af een paar punten van aandacht schriftelijk te bevestigen.
- We kijken naar wie er ambtsdrager zijn en bij wie de termijn afloopt. We spreken af dat we gaan zoeken naar opvolging waar dat nodig is en willen graag begin 2026 afscheid nemen en (her)bevestigen in een PGB-brede dienst.
- Om ons beleidsplan verder invulling te geven willen we dit najaar een actieve 'gemeenteavond' organiseren.
- De gedragscode wordt vastgesteld en kan op de website. We kunnen in de komende weken beginnen met het uitnodigen van mensen om een VOG aan te vragen. Hiermee willen we onze zorgplicht naar iedereen waarmee we werken vastleggen en zoveel mogelijk borgen.

We gaan een nieuw seizoen in met nieuw elan in een wereld die er steeds onvriendelijker uitziet. We zingen samen ter afsluiting lied 1010 "Geef vrede Heer, geef vrede": we hebben het nodig.

Andries van der Vegt, voorzitter

Groene kerk

Ook in de kerk wordt nagedacht over hoe duurzaam we kunnen zijn. Met de voorzitter van de kerkenraad en een groepje enthousiastelingen proberen we na te denken over de vragen "Wat we gebruiken van wat de schepping ons geeft, energie, water en grondstoffen. De vraag aan ons allen is dan of we daar in onze kerk wel bewust genoeg mee omgaan?"

Daar willen we heel tastbaar maken en met anderen in de kerk nadenken over kleine en grote projecten die we samen kunnen doen om groener te worden. Dat hoeft niet altijd heel groot te zijn. Een enthousiast idee over ondergrondse regenwateropvang (tanks) bleek niet echt zinvol omdat regenwater in een van de wijken al niet

meer op het riool komt maar op oppervlaktewater. Een ideetje om koffiedik te sparen en te composteren of deels in de buurttuin te gebruiken werd binnen een week besproken met de werkgroep facilitair en gerealiseerd. In een van de kerken staan nu 2 verzamelbakken voor koffiedik. En ja, waarom niet eens bespreken of we weer fairtrade koffie gaan gebruiken? Of is dat in sommige kerken al zo? Zo zullen we steeds wat ideeën en projecten bespreken die misschien toepasbaar zijn. Als je wilt aansluiten of een keer een paar van je eigen ideeën wilt toelichten, je bent welkom. Meewerken aan de realisatie van projectjes mag natuurlijk en is erg gewenst: "Een steeds kleinere ecologische voetafdruk past ons" schreef onze voorzitter al.

Groene kerk

Wat te doen bij overlijden?

De uitvaartbegeleider zal zo snel mogelijk het tijdstip van de ceremonie en teraardebestelling of crematie willen vastleggen bij het uitvaartcentrum. Wanneer u betrokkenheid van een predikant of pastor wenst bij het

afschied, laat de uitvaartbegeleider dan eerst bellen met een van de pastores van de Protestantse Gemeente Breda, zodat het tijdstip in goed overleg met hen vastgesteld kan worden: Thijske Fraanje (06-14762611), Hanny den Ouden (06-48549088) of Ton van Prooijen (06-29283935).

BIDT U MEE? ELKE VRIJDAG

12.00 GEBED EN STILTE

**1e vrijdag vd maand in de Martinuskerk, Haagsemarkt 2
De andere vrijdagen in de Johanneskerk, Dreef 5**

12.15 LUNCH

in de Johanneskerk, Dreef 5

**Protestantse Gemeente
Breda**

RAAD VAN KERKEN BREDA

Coventryberaad Nederland - Parochie Heilige Maria Magdalena - Protestantse Gemeente Breda - Raad van Kerken Breda

Diaconie

Breda-Wismar-Arad

NEXT LEVEL

Tegenbezoek van onze tieners aan Wismar 11-13 oktober.....het gaat door!

Op dit moment van schrijven (dinsdag 16 september) hebben zich 12 tieners aangemeld om mee te gaan. Wat een prachtig aantal! Komende dagen gaat de leiding van Next Level aan de slag om alles rond dit bezoek te organiseren. Met name het vervoer heen en terug, wat moet er mee en wat laten we thuis. Ook wordt het thema van dit bezoek Jezus heeft ons een opdracht gegeven – hoe nu verder? met de jongeren voorbereid. In Wismar is men ook al druk bezig met de voorbereidingen. Er worden gastgezinnen gezocht en er is een mooi programma in de maak. Meer weten? Stuur een mailtje of appje naar Mark van Neerland: vanneerland@outlook.com of bel 06 24090138.

Zoomcontact 3 september

Woensdagavond 3 september was er opnieuw via Zoom contact met mensen uit Wismar en Arad en spraken wij, samen met de leiding van onze Next Levelgroep, met hen voornamelijk weer over het komende bezoek van onze tieners aan Wismar dat plaats zal vinden van zaterdag 11 oktober t/m maandag 13 oktober. En met elkaar wisselden wij het laatste nieuws uit onze drie gemeenten uit. Zo wordt onze partnergemeente in Arad toch langzaam maar nog altijd vormen zij een hechte gemeenschap. In Wismar is men o.a. druk met de verkiezing van een nieuwe propst en het afstoten van hun 'Kochse Stiftung', een groot pand waar zij een evangelische kleuterschool hadden. Ook in Wismar heeft men te maken met krimp en kan niet alles meer. Het was goed elkaar zo te zien en te spreken. De volgende Zoomdatum is 5 november om 19.00u.

Mieke Frankfoorder (vz)

Noodopvang asielzoekers

De spanning loopt op in de Noodopvang Markuskkerk. Een van onze vrijwilligers heeft contact gehad met de advocaat van de familie Khalaf. Die kan niet goed inschatten hoe de kansen van de familie liggen. De politieke wind is anders gaan waaien. De Yezidi's zijn een groep die veel te lijden heeft gehad, maar dit geldt niet per definitie voor alle Yezidi's. De IND onderzoekt elke asielaanvraag en de advocaat kan niet inschatten wanneer en wat die zal beslissen. Ze heeft de familie geadviseerd actiever bezig te gaan in Nederland, bijvoorbeeld de taal leren (doen ze trouwens al), een vak leren, werk zoeken. Bij voorkeur werk waar we in Nederland mensen voor zoeken.

Naar aanleiding van dat advies van de advocaat van de familie Khalaf hebben we met de familie overlegt. De ouders gaan zich inschrijven voor een opleidingstraject via CURIO, wat hun zelfredzaamheid zal bevorderen. Ook hebben we contact gehad met INLIA en dat leverde wat nuance op bij het verhaal van de advocaat. We geven de hoop op een goede afloop dus zeker nog niet op.

Nu de vakantie er weer op zit hebben onze vrijwilligers de fietsen van de familie Khalaf geïnspecteerd. Jongste zoon Kayos is zijn fietsje ontgroeid. Voor hem regelen we dus een andere fiets. Met verder wat reparaties en banden plakken is de hele familie dan weer mobiel in het nieuwe schooljaar.

Voorts een bureaucratische overwinning. Nadat onze vrijwilligers weken geleden stapels formulieren hebben ingevuld liggen er nieuwe ID-bewijzen gereed voor de familie. Een goed begin van het nieuwe seizoen dus.

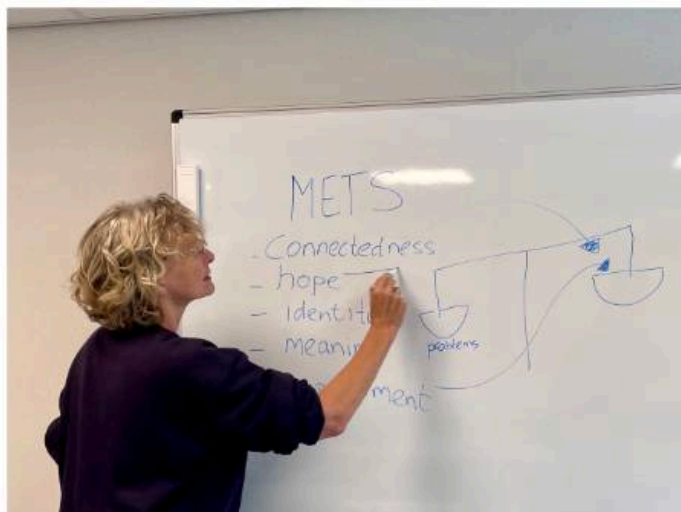
Namens TOM-LJ (Team Opvang Markuskkerk/Lucaskerk/Johanneskerk)

Het doet mensen goed om stil te staan bij wat mooi en waardevol is

Veel vluchtelingen kampen met psychische problematiek door traumatische ervaringen in hun landen van herkomst en tijdens de vlucht. In het INLIA Gasthuis Groningen werkt orthopedagoge Sandra van der Stege sinds januari met de METS-methode. Daarmee helpt ze getraumatiseerde gasten hun (veer-)kracht en identiteit te herontdekken.

Sandra werkt sinds oktober als maatschappelijk werker bij INLIA. (Fun fact: Sandra's dochter werkte al bij INLIA, zo kwam Sandra er ook terecht.) Daarvoor werkte ze bij de dienst die verantwoordelijk is voor de gezondheidszorg in asielzoekerscentra, de GZA. Haar training in de METS-methode, dateert nog weer van daarvoor: ze leerde de methode specifiek om hulp te gaan verlenen op Lesbos, zo'n 3,5 jaar geleden.

METS staat voor: Method for Empowerment of Trauma Survivors. De focus van de training ligt niet op het trauma, maar op de persoon. Op diens sterke kanten en waarden. In een groep van maximaal tien mensen bespreken ze vragen als: wie ben je, welke talenten heb je, wat vind je belangrijk en hoe ben je in het contact met anderen?

Tijd

De mensen in het Gasthuis verkeren in een grotendeels onmachtige positie. Benoemen wat hen op de been houdt, wat hun morele overtuigingen zijn en waar ze goed in zijn, sterkt hen mentaal. Behoorlijk wat gasten van INLIA hebben een posttraumatische stressstoornis en als ze al in aanmerking komen voor behandeling in een traumacentrum, staan ze heel lang op de wachtlijst. De training helpt hen in de tussentijd.

De training bestaat in totaal vijf bijeenkomsten. De eerste groep, met 6 deelnemers, sluit binnenkort af. Daarna start een nieuwe groep, want de resultaten zijn goed. "Mensen begonnen wat aarzelend", vertelt Sandra, "Ze waren niet zo gewend om over dit soort dingen te spreken, je deelt in de training toch heel persoonlijke dingen met elkaar. Dat heeft tijd nodig."

Dankbaar

Toch kwamen de deelnemers wel los. Ook geholpen doordat iemand uit de groep tolkt voor de rest. "Religie en spiritualiteit worden vaak genoemd als bron van kracht. Net als hoop", vertelt Sandra, "en zaken als doorzettingsvermogen en bijvoorbeeld een goede vader of moeder willen zijn. Maar ook humor wordt genoemd. En sport. Allemaal dingen waar mensen moed uit putten, energie van krijgen."

En dan nog eentje die je als buitenstaander misschien niet direct zou bedenken voor deze groep die toch in een nare positie verkeert: dankbaarheid. Sandra: "Ja, dankbaarheid wordt ook genoemd door de cursisten. Het doet hen goed om te bedenken voor welke zaken ze die dag dankbaar zijn, om stil te staan bij alles wat mooi en waardevol is."

Kapper

Ze maakt de training op maat voor de groep. Zo kwam er een keer een gesprek op gang over nare dromen. Wakker worden uit een nachtmerrie kan doorwerken in je gemoedstoestand. "Toen hebben we besproken hoe de verschillende deelnemers daarmee omgaan. Wat helpt jou? En hebben we een ademhalingsoefening gedaan die je kunt doen om je weer rustig te voelen."

De groep was heel bescheiden. Dus toen Sandra een lijst met positieve eigenschappen uitdeelde waar mensen er drie van moesten aankruisen die voor hen golden, kwam dat schoorvoetend op gang. "Maar ze moedigden elkaar aan. Iemand kruiste creativiteit aan; hij was kapper. 'Geweldig, ga andere gasten hier kappen!', zei de groep. Dan zie je iemand opbloeien."

Binnenkort begint de tweede groep.

Margot de Jong

KORAN IN DE KERK

Soms hebben we een gebedsdienst. Dat doen we als er in de wereld dingen gebeuren die voor onze mensen ingrijpend zijn. Vanavond ook. We komen bij elkaar in een donker houten lief kerkje. Voor deze keer verlichten we het vooral met kaarsjes. De mensen druppelen binnen. Velen uit het asielzoekerscentrum sluiten aan. We delen koptelefoons uit, dan kunnen ze via de vertaalset verstaan wat er gezegd wordt.

We luisteren naar Koerdische muziek. Het wordt stil. In de schemer lees ik voor uit Psalm 71. "Laten we bidden", zeg ik. Dan vraagt een van de Turkse mannen: "Mag ik ook bidden?"

Ik geef hem de ruimte. Hij bidt in het Engels, voor zijn land, zijn volk, de verschrikkelijke gevolgen van de aardbeving. En dan gaat hij opeens over op het Arabisch. Zangerig staat hij daar de Koran te reciteren.

Ik versta het niet, maar ik zie de Arabische christenen voor mij verstijven. Zij verstaan het duidelijk wel. Ik weet niet wat ik moet doen en laat hem uitspreken. Dan gaat hij weer zitten.

Achteraf drinken we koffie. Een Iraanse man komt naar mij toe. Hij was moslim maar is christen geworden en heeft daarom zijn land moeten ontvluchten. "Vond je dit goed?", vraagt hij. Hij is duidelijk in de war door wat er gebeurde. Voor hem voelt het niet veilig om deze teksten te horen in de kerk waar hij gekomen was om zijn God te ontmoeten.

Ik aarzel. Nee, goed vond ik het niet en het was ook niet de bedoeling. Maar ik ben er ook niet helemaal uit wat ik ervan vind. Er zit zoveel meer aan deze vraag vast dan een simpel 'goed' of 'fout'. Ik moet erop kauwen, over nadenken, voor bidden. En praten, met deze Turkse meneer en met de Arabische christenen. Hoe denken we over elkaar, hoe denken we over God? Hoe zou God hiernaar kijken en welke reactie zou Hij van ons gewild hebben?

De gebedsdienst duurde maar een uurtje. Voor het huiswerk heb ik wat langer nodig, schat ik in ...

Deze column is ook verschenen in het blad Petrus van de Protestantse Kerk in Nederland. petrus.protestantsekerk.nl

Foto: Xander de Rooij

Ds. Esther van Schie
is predikant voor het landelijk
werk onder migranten.

*Hoe denken we over
elkaar, hoe denken
we over God?*

Rondom de wijkkerken

OpenMonumentenDagen 13 en 14 september: een terugblik.

Op deze dagen was zowel de Johanneskerk als de begraafplaats Haagveld voor bezichtiging opengesteld. Wat het weer betreft keken we zaterdag angstvallig naar de lucht, maar het bleef gelukkig goed tot een uur of vier. Toen kwam er een wolkbreuk naar beneden. In de kerk kon men schuilen, maar de begraafplaats lag er het laatste uur begrijpelijk verlaten bij. Zondag was het weer prachtig en konden we ons verheugen in een behoorlijk aantal bezoekers. Over de twee dagen geteld kwamen in de Johanneskerk 105 bezoekers en op Haagveld konden we zelfs 167 bezoekers begroeten! Al met al een mooi resultaat. Dank aan alle vrijwilligers die dit mogelijk hebben gemaakt!

Mieke Frankfoorder

De "Ontmoeting" Markuskerk.
Kom je ook dinsdag 7 oktober 15:00 uur.
Eerst een kopje thee of koffie en bijpraten,
en laat je weer verrassen door het onderwerp.
Elke eerste dinsdagmiddag van de maand.
Info: Rob Snijders

Sectie Johanneskerk.

Wat ter tafel kwam. In augustus hield de Wijkraad Johanneskerk, het sectieteam actief rondom de Johanneskerk, een eerste vergadering van het nieuwe seizoen. We heten enkele vertegenwoordigers van Harmonie Devina Ensemble welkom. Het Ensemble bestaat nu anderhalf jaar en wil dit bestendigen, een bijdrage leveren aan onze kerkgemeenschap en groeien in kwaliteit en omvang. Het was goed om met elkaar van gedachten te wisselen over wat we voor elkaar kunnen betekenen.

De missionaire en diaconale activiteiten komen aan de orde. Het Handwerkcafé en de Buurtlunch lopen goed. Er wordt overlegd over de start van een vrijdagmiddaggebed (Coventrygebed) in Princenhage.

Daarnaast spraken we nog over de lopende zaken, zoals onder andere de voorbereiding van de Startzondag, de voorbereiding van de oecumenische vieringen, Dankdag en Eeuwigheidszondag. We sloten de vergadering af met het gezamenlijk zingen van een lied.

Namens de Wijkraad Johanneskerk,
Leon Geschiere

Impressie van de startzondag
met de inzegening van Thijske

THEATRADA PRESENTEERT:

LOCATIE UITVOERINGEN: MARKUSKERK, HOOGHOUT 96, BREDA

VRIJDAG
07 NOV 2025
20:00 UUR

ZATERDAG
08 NOV 2025
20:00 UUR

ZONDAG
09 NOV 2025
14:00 UUR

KAARTEN KOSTEN €19,50 (INCL 1 CONSUMPTIE) EN
ZIJN VERKRIJGBAAR VIA WWW.THEATRADA.NL

12

Theatrada zoekt nieuwe sponsors

Wij zijn een enthousiaste en ambitieuze interconfessionele theatervereniging die onafhankelijk en aansprekend theater wil maken voor een breed publiek. We richten ons op het creëren van toegankelijke en bijzondere theaterervaringen die zowel jong als oud inspireren. Het kan gaan om een intieme voorstelling of een grootschalig project: wij geloven in de kracht van verhalen die mensen samenbrengen en verbinden. Hiermee willen we een verbindend element zijn in de open, naar buiten gerichte kerk en samenleving. Om onze voorstellingen en projecten te kunnen blijven realiseren, zijn we op zoek naar nieuwe sponsors. We bieden verschillende sponsormogelijkheden, van hoofdsponsor tot vriend van de vereniging, zodat bedrijven zich op hun eigen manier kunnen verbinden aan ons werk.

Theatrada biedt bedrijven de kans om kunst en cultuur in de regio te ondersteunen en tegelijkertijd hun merk te versterken bij een breed en betrokken publiek.

Meer weten over sponsormogelijkheden?

Bezoek www.theatrada.nl of neem contact op via info@theatrada.nl.

*Carin Stadhouders,
secretariaat Theatrada*

Na een zomerstop is de Johanneskerk op **donderdag** weer open voor het Handwerkcafé (**van 11.00 tot 14.00**) en de Buurtlunch (**van 12.00 tot 13.00**).

Iedereen is welkom, voor een praatje, koffie, een goede lunch en natuurlijk ook om te iets creatiefs te maken. Er wordt elke week gewerkt met allerlei verschillende materialen.

Handwerkcafé Johanneskerk

**WERK SAMEN AAN JE EIGEN PROJECT
EN LUNCH GEZELLIG MEE**

Elke donderdag 11.00 - 14.00

LOCATIE: JOHANNESKERK, DREEF 5 BREDA

CONTACT: LENARD SCHOUTEN | 0634840499 | L.SCHOUTEN@PKNBREDA.NL
WWW.JOHANNESKERKINDEWIJK.NL | [FB.COM/JOHANNESKERKBREDA](https://fb.com/johanneskerkbreda)

Open kerk - Johanneskerk

Elke woensdag en donderdag

Ervaar de rust van de eeuwenoude kerk en kom gerust binnen kijken.

Schrijf je gebed of steek een kaars aan.

Kom daarna gezellig verder voor koffie of thee tijdens het koffiemoment of het handwerkcafé.

Protestantse Gemeente
Breda

www.johanneskerkindewijk.nl | fb.com/johanneskerkbreda

Uit het pastoresteam

We kijken terug op een prachtige startzondag! Een volle en levendige kerk. Mooi om mee te maken.

Taakverdeling

Vanaf september werkt Thijske Fraanje voltijds voor onze gemeente, net als Ton van Prooijen. Hanny den Ouden is, naast haar werk in Utrecht, voor één dag in de week aan onze gemeente verbonden. Komend voorjaar zal haar aanstelling worden uitgebreid naar twee dagen. Lenard Schouten, die in dienst is van de stichting Geloven in de wijk, werkt als buurtpastor in de wijk rond de Johanneskerk. Het is bijzonder wat hij inmiddels al in gang heeft gezet.

Ton, Thijske en Hanny zoeken naar een haalbare en werkbare verdeling van werkzaamheden. In elk geval is Thijske het aanspreekpunt voor het pastoraat in de Johanneskerk. Daarnaast heeft ze ook ruimte om mensen in de andere wijken te bezoeken. Ton is voor de Markuskerk en de Lucaskerk het aanspreekpunt. Hanny heeft pastorale contacten in alle wijken.

Verder is Ton betrokken bij de werkgroepen Leren en Ontmoeten, Vieren, Pastoraat, Kerk en Stad en Jeugd en is hij lid van de sectieteams Markuskerk en Lucaskerk en van moderamen van de kerkenraad. Thijske maakt uiteraard deel uit van de wijkraad Johanneskerk en het pastoraal overleg en zit verder in de werkgroep Kerk en Stad, de Raad van Kerken en de diaconie. Hanny is betrokken bij de werkgroep pastoraat Lucaskerk-Markuskerk en bij bijzondere vormen van pastoraat zoals Plek voor je verlies en de cursus Vaarwel.

Kinderen in de vieringen

Het is ontzettend fijn als kinderen zich welkom voelen in onze vieringen. We hebben recent gekeken of we dat nog beter kunnen doen. Een viering kan voor (jonge) kinderen lang duren en soms ook saai of ingewikkeld zijn. We zijn

dan ook heel blij dat we bijna iedere zondag kindernevendienst kunnen bieden. Kinderen kunnen dan op hun manier aan de slag gaan met de verhalen. De zondagen waarop het niet lukt

om kindernevendienst te bieden, zorgen we voor boekjes en knutselactiviteiten die kinderen bij hun ouders in de viering kunnen maken. Zo hopen we dat een viering ook voor kinderen een fijne ervaring is. We zullen in alle drie de kerken een mandje maken met materialen waar kinderen ook tijdens een viering mee aan de slag kunnen gaan.

Wekelijks vredesgebed vanaf oktober

In een tijd waarin onrust en geweld het nieuws beheersen,

willen wij samen een plek creëren voor gebed, stilte en verbondenheid. Bidden om vrede is een teken van vertrouwen dat God ons draagt en onze wereld kan vernieuwen. Daarom starten we vanaf oktober met een wekelijks oecumenisch vredesgebed, in verbondenheid met het

'Coventrygebed' voor vrede, dat iedere vrijdag wereldwijd in veel kerken wordt gebeden als teken van hoop en verzoening.

Elke vrijdag om 12.00 uur is er een moment van gebed, stilte en muziek, met daarna gelegenheid om samen te lunchen. Op de eerste vrijdag van de maand komen we voor het gebed samen in de Martinuskerk (Haagse Markt 2, Princenhage), op de overige vrijdagen aan de overkant in de Johanneskerk (Dreef 5). De lunch zal steeds worden verzorgd in de Johanneskerk.

Van harte welkom!

Toneelvoorstelling 'as it is in heaven'

Twintig jaar geleden draaide de bijzondere film *as it is in heaven* in de bioscopen. De titel is een verwijzing naar het Onze Vader: ... op aarde zoals in de hemel. In het weekend van **7, 8 en 9 november** voert onze toneelvereniging

Theatrada het toneelstuk op dat gebaseerd is op deze film. We bespraken de film eerder in drie vieringen vorig jaar in de Lucas- en Markuskerk. We kijken met veel dankbaarheid terug op deze vieringen. Ze maakten veel los en waren heel verbindend. Op **12 oktober** zullen we in de dienst in de Johanneskerk stilstaan bij dit verhaal.

Het verhaal van *as it is in heaven* is een gevoelig, aangrijpend verhaal. In een klein Zweeds dorpje kennen de inwoners elkaar al een leven lang. Ze zitten opgesloten in ingesloten patronen en oordelen en in een groot, oorverdovend zwijgen over misstanden waarvan iedereen op de hoogte is (huiselijk geweld, bedrog, pestgedrag). 'De hemel' staat voor een straffende God die alles nauwlettend in de gaten houdt. Alles verandert als een wereldberoemde dirigent, Daniel Dareús, na een zware hartaanval neerstrijkt in het dorpje. Als hij het plaatselijke kerkkoortje gaat dirigeren, komt de kracht van saamhorigheid en gemeenschap naar boven en wordt het soms even hemel op aarde...

Thijske Fraanje

Jeugd

Overzicht activiteiten voor kinderen en jeugd 5 oktober tot en met 10 november 2025

		Kindernevendienst	Crèche	Next Level	Kerk op Schoot	Familietafel
	Datum	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed
		basisschool	0 – 4 jaar	Tieners 12 t/m 15 jaar		Geloofsopvoeding voor ouders en activiteiten voor kinderen en tieners van 4 t/m 15 jaar
Zo	5 okt	JK/Larose Kifu en Kyra Broeders				
Zo	12 okt	MK/Herstvakantie/Geen kindernevendienst		Wismar weekend		
Wo	19 okt	LK/Herstvakantie/Geen kindernevendienst	Oppas aanwezig			
Vrij	24 okt					MK/Thijske Fraanje, Dick de Man en Mark van Neerland
Zo	26 okt	GrK/Geen kindernevendienst				
Zo	2 nov	MK/Mirjam Verhagen			MK/Ton van Prooijen	
Zo	9 nov	GK/Nynke Cossen		GK/Hans en Andreea Van Peer en/of Sonja van der Kraan		
Locaties		GK = Laurentiuskerk - Ginneken	JK = Johanneskerk	MK = Markuskerk	GrK = Grote Kerk	LK = Lucaskerk

Welkom in de kerk

Vieringen 5 oktober t/m 9 november

Protestantse Gemeente Breda

U kunt onze vieringen ook digitaal volgen via de website van de PGB: www.pknbreda.nl/actueel/vieringen

Lucaskerk, Tweeschaar 125, 10:45 uur

05 okt: Ds. T. van Prooijen, gezamenlijke viering met de Markuskerk
19 okt: Ds. W. Bisschop, gezamenlijke viering met de Markuskerk
26 okt: Lucaskerk gesloten, ontmoetingsdienst in de Grote Kerk, Ds. T. van Prooijen, hervormingsdag, aanvang 10:00 uur
09 nov: Lucaskerk gesloten, Michaelkerk, Hooghout 67, Ds. T. van Prooijen, oecumenisch, aanvang 11:00 uur

Markuskerk, Hooghout 96, 10:00 uur

12 okt: Pastor H. Berflo, gezamenlijke viering met de Lucaskerk
26 okt: Markuskerk gesloten, ontmoetingsdienst in de Grote Kerk, Ds. T. van Prooijen, hervormingsdag, aanvang 10:00 uur
02 nov: Ds. T. van Prooijen, gezamenlijke viering met de Lucaskerk, oogstdienst, m.m.v. cantorij, om 11:45 uur Kerk op Schoot
09 nov: Markuskerk gesloten, Michaelkerk, Hooghout 67, Ds. T. van Prooijen, oecumenisch, aanvang 11:00 uur

Johanneskerk, Dreef 5, 10:00 uur

05 okt: Ds. R. Verkaik (Hardinxveld-Giessendam)
12 okt: Pastor T. Fraanje
19 okt: Ds. M.G. Wagenvoerde
26 okt: Johanneskerk gesloten, ontmoetingsdienst in de Grote Kerk, Ds. T. van Prooijen, hervormingsdag, aanvang 10:00 uur
02 nov: Pastor T. Fraanje, dankdag
09 nov: Ds. M. de Jong (Rotterdam)

Oecumenische Taizé vieringen

Michaelkerk, Hooghout 67, 19:00 uur
01 nov: Dhr. V. de Haas en Mw. H. Oomen

Protestantse Gemeente Ginneken

Laurentiuskerk, Duivelsbruglaan 1, 10:00 uur
05 okt: Pastor B. Hendriksen (Chaam)
12 okt: Ds. G.P.Th. Bosma
19 okt: Ds. A.E. Poldervaart (Turnhout)
26 okt: Ds. H. Uytenboogaardt (Utrecht)
02 nov: Ds. G.P.Th. Bosma
09 nov: Ds. M. Klomp (Baarn)

Eglise Wallonne - Waalse kerk Breda

Catharinastraat 83, 11:00 uur.
Vieringen in het Frans op de 2e en 4e zondag van de maand
12 okt: Ds. R. Dewandeler
26 okt: Ds. Quenon
09 nov: Ds. Coulibaly

Remonstrantse Gemeente Breda

Lutherse Kerk, Veemarktstraat 11 of Stadserf 3, 10:30 uur.
Vieringen elke 4e zondag van de maand.
13 okt: Dr. K. Holtzapffel, gesprekskring, aanvang 15:00 uur
26 okt: Ds. E. de Bijl Nachenius, kerkdienst, aanvang 10:30 uur

Doopsgezinde Gemeente Breda

Dorpshuis 't Klooster, Jack van Gilsplein 1 Bavel, 11:00 uur
05 okt: Dhr. J. van der Mei, dienst in Lunchroom De Uitdaging, Dorpsstraat 40, Ulvenhout, aanvang 11:00 uur
19 okt: Mevr. P. Kooijmans, Menno Simons lezing, opgave bij Ds. Tom Rijken, tomrijken@gmail.com, tel. 06-22517565
01 nov: Ds. A.A. Rijken

Ekklesia Breda

Vieringen op de 1e en 3e zondag van elke maand in de Lutherse kerk, Veemarktstraat 11, 10:30 uur
05 okt: geen viering (i.v.m. de Singelloop)
19 okt: Dhr. F. Ploum
02 nov: Dhr. F. Ploum
16 nov: Dhr. F. Ploum

Oecumenisch Coventry gebed

Elke eerste vrijdag van de maand, van 12:00 - 12:30 uur in de Stiltekapel van de Grote Kerk of in de Catharinakerk (Begijnhof)
07 nov: Grote Kerk

Zorgcentra en Amphia

Ruitersbos, vieringen vrijdagmiddag, 16:00 uur
17 okt: Pastor E. Bouwmans

Elisabeth, vieringen vrijdagmiddag, 14:00 uur
07 nov: Pastor E. Bouwmans

Breedonk:

Er zijn geen vieringen in Breedonk.

De Leystroom, vieringen vrijdagmiddag, 14:00 uur
17 okt: thema Herfst

Zuiderhout, oecumenische viering donderdagmiddag in de kapel, 15:00 uur
Er zijn geen vieringen in deze periode.

Thebe Aeneas

Er zijn geen vieringen in Aeneas. Als u contact wilt met de geestelijk verzorger, kunt u bellen met Pastor J. Schilling (06-2047 6710).

Amphia, Molengracht Breda

Er zijn geen vieringen in het Amphia ziekenhuis. Wanneer u een beroep wilt doen op de geestelijk verzorgers, kunt u bellen via de Receptie (076-5951000) en vragen naar de dienstdoend geestelijk verzorger.

Het jongerenkoor studeert een prachtig lied in: Ave Maria Gratia Plena. De taal is Latijn! De meisjes zingen hemels mooi en de jongens de tweede stem. Onder het gordijn verstopt zitten de muisjes te luisteren, nou ja, ze wachten vooral op de pauze. Ineens tikt dirigent John af. Hij vraagt: "Wie weet waar dit lied over gaat?" Het wordt stil. "Over MARIA," grijnst Jakob. "Ja hoor" joelen de anderen, "slimbooo!". Want Maria kennen ze: de moeder van Jezus. Mandy steekt haar vinger op: "En over GRATIA - maar wie dat is weet ik niet!" "Een engel denk ik!" roept Ferry. Dirigent John draait een pirouette. "Bijna goed!" zegt hij, "Er hoort inderdaad een engel bij, maar die heet GABRIËL!" Gabriël en Maria...?

"K-Kerstmis?" probeert Mandy. "Yes!" juicht John, "Het is de aankondiging van de geboorte van Jezus. De engel zegt hier: Gegroet Maria, vol van genade! Gratia betekent genade. En Plena is vol." Jakob roept: "Dat bidt mijn oma altijd: Weesgegroet, Maria, vol van genade!" "De Heer is met u!" roept een ander. En dan vallen nog meer stemmen in: "... Gij zijt de gezegende onder de vrouwen!" De dirigent glundert. "Mooi zeg, dan hebben jullie het halve lied al vertaald!" Ze puzzelen samen op de rest van de Latijnse woorden. Het is best moeilijk. Maar één woord is gelukkig gewoon. Maria. Dat verstaat iedereen. En de muizen? Die verheugen zich op de pauze, want dan zijn er altijd KOEKJES. Koekjes met 'MARIA' erop.

Versje

Maria is de Moeder, de mama van Jezus klein.
Zij wiegde hem en voedde hem en leerde hem flink te zijn.
Zij sprak over de hemel en de aarde en de zon.
Maar wat ze nog bewaarde: hoe haar zwangerschap begon.

Hoe erg ze was geschrokken toen de engel bij haar kwam,
hoe haar adem stokte, en haar lot een wending nam.
Een kind zou ze gaan baren. Het was al in haar schoot.
Niet uit een aardse vader, maar uit de kracht van God.

Het was in haar begonnen door het lezen van zijn Woord,
God had haar hart gewonnen, door haar werd Hij gehoord.
Nu zit haar zoon te spelen en Maria's hart doet pijn
want ze weet uit de profeten, dat zijn leven kort zal zijn.

Uit de Bijbel

Toen zei Maria: 'Ik geef alle eer aan God.
Ik juich voor hem, hij is mijn redder.
Hij koos mij uit, mij, een heel gewoon meisje.
Nu zal iedereen over mij zeggen: 'Zij is gezegend.'
Want God, die machtig is en heilig, heeft iets geweldigs met mij gedaan.
Aan mensen die naar hem luisteren, geeft hij zijn liefde, nu en altijd.'
Lucas 1:40-50 Vertaling BGT

Teksten:
Marjet de Jong
Tekeningen:
M. Jurriëns